

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " " pe 1/2 an 5 " " " România și străinătate pe an 14 franci " " " " " pe 1/2 an 7 "	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“ iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
---	--	--

Discursul de deschidere

rostit cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii“
de d-l vice-președinte Dr. Ilarion Pușcariu.

(Fine)

I. Lucrări de organizare

Modificarea statutelor și reorganizarea serviciului administrativ în conformitate cu statutele noaue, și anume:

- Regulamentul intern al comitetului central;
- regulamentul despărțimintelor;
- regulamentul desbaterilor adunării generale;
- noaua arondare a despărțimintelor;
- organizarea secțiunilor științifice-literare.

II. Înmulțirea membrilor și a despărțimintelor.

În urma regulării sistematice a încassării taxelor dela membrii ordinari, numărul acestora, care în anii 80 și până la 1895 se mișca între 3—400, s'a urcat treptat peste 1200.

În urma atențiunii, ce s'au dat lucrării despărțimintelor și a organizării de despărțiminte noaue, s'a ivit și în sinul acestora o activitate cu mult mai intensivă. Astfel la 1895 erau organizate 33 despărțiminte, dintre care au fost active 21, până când astăzi numărul despărțimintelor s'a urcat la 42, dintre cari abia 3—4 au rămas în neactivitate.

Prin măsurile luate în această direcțiune, veniturile ordinare ale Asociațiunii (din taxele de membrii) s'au urcat cu circa 8000 cor. pe an.

III. Activitatea literară

1. S'a înființat biblioteca populară a Asociațiunii, care sub conducerea secțiunilor științifice-literare va putea ajunge la o deosebită însemnătate culturală.

2. S'a inițiat editarea Enciclopediei Române, care — deși la acest prim început pe un teren cu totul neumblat al literaturii noastre, n'a putut fi scutită de anumite scăderi — reprezintă un însemnat monument literar și va contribui în măsură mare la ridicarea prestigiului Asociațiunii.

3. S'a introdus raportul literar, prin care s'au pus bazele unei bibliografii sistematice a producțiunii noastre literare.

4. S'a învățit cuprinsul organului Asociațiunii prin publicarea de importante documente și lucrări istorice și prin scrieri, ce urmăresc literatura istorică străină referitoare la Români.

IV. Creațiuni noaue

1. S'a luat inițiativa pentru fondarea primului Museu Național, istoric și entografic al Românilor din țară, și s'au adunat prin diferite întreprinderi circa 60,000 pentru acest scop.

2. S'au înființat numeroase biblioteci ambulante. S'a pus basa unei mari colecțiuni de ziare, astăzi aproape completă și singura esistentă, care pentru timpuri îndelungate va rămânea un neprețuit isvor al istoriei noastre naționale.

Dacă lucrările enumerate aici încă nu ajung pentru a satisface așteptărilor, ce se fac, dela Asociațiunea noastră, răspunderea nu poate cădea numai asupra comitetului d-voastră, ci asupra întregului, care a avut mai întâiu lipsă de organizare în toate părțile lui; și iarăș, dacă momentele atinse mai sus denotă totuș un progres, ceea-ce noi cutezăm a afirma, tot așa, nu e numai meritul comitetului Asociațiunii, ci al întregului popor român și mai ales al inteligenței noastre, care cu căldură și însuflețire a îmbrățișat cauza sănătă a culturii naționale și în o formă sau alta a contribuit și a sacrificat pentru promovarea scopurilor ei salutare. Comitetul primesce asupra sa numai o parte mică din merit și acesta în a fi inițiat și pus în lucrare multe dintre problemele cuprinse în statutele Asociațiunii, ferindu-se a face salturi, cari nu sunt compatibile cu desvoltarea naturală și sigură și ar fi compromis soliditatea înaltei noastre instituțiuni culturale.

Doresc însă, ca cele atinse mai sus să fie departe de a-se socoti ca un fel de laudă a comitetului d-voastră sau a mea, care am avut onoare a sta timp mai îndelungat în fruntea Asociațiunii în calitatea de vice-președinte. Am și eu un merit, care cred, că nimenea nu mi-l va putea tăgădui, și acela nu stă nici în jertfe materiale, căci ceea-ce până acum am jertfit pentru biblioteca Asociațiunii este ceva neînsemnat, nici în modestele mele prestațiuni pe teren științific-literar; ci meritul ce mi-l însușesc e, de a fi contribuit ca vice-președintele Asociațiunii la armonia și concordia frățescă, care în decurs de ani a esistat în sinul comitetului central, căci fără de ele ori-ce

întreprindere a noastră ar fi fost zădărnicită dintru început.

Și acum, cu ocasiunea acestei adunări sosind timpul să mă depărtez dimpreună cu comitetul D-voastră dela postul de onoare, ce l'am apucat din încrederea D-voastră timp mai îndelungat, nu aflu mod mai potrivit a încheia această cuvântare ocazionale a mea, decât a implora dela Dumnezeu concordie și iubire între toți fiii poporului român și ceea-ce de sigur a urma din aceste virtuți creștinesci și cetățenesci — prosperare și progres în toate întreprinderile și acțiunile noastre naționale.

Salutându-vă încă odată cu „Bine a-ți venit“, declar adunarea generală a Asociațiunii de deschisă!

Isus Cristos

— Cu cuvintele s. Scripturi, textul de la Neamțu —

Introducere

1. Precuvântarea evangelistului Luca

De vreme ce mulți s'au apucat a alcătui povestire pentru lucrurile cele ce au fost adevărate întru noi, precum a dat noaue cei ce dintru început au fost singuri vâzatori și slujitori Cuvântului: păru-mi-s'a și mie, urmând toate dintâiu cu deamăruntul, pre rind a scrie ție, puternice Teofile, ca să cunoști întărirea cuvintelor de care te-ai învățat.

2. Precuvântarea evangelistului Ioan

La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era la început la Dumnezeu. Toate printrinsul s'a făcut și fără de dînsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut. Întru dînsul viață era, și viața era lumina oamenilor. Și lumina întru întunerec luminează, și întunerecul pe dînsa nu o a cuprins. Fost-a om, trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era acela lumina, ci ca să mărturisească de lumină. Era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, ce vine în lume. În lume era, și lumea printrinsul s'a făcut, și lumea pe dînsul nu l-a cunoscut. Întru ale sale a venit, și ai săi pe dînsul nu l-au primit. Iar câți l-au primit pe dînsul, le-a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui. Cari nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut. Și Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi, și am văzut mărirea lui, mărire ca a unuia născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr. Ioan mărturisise pentru dînsul și striga grăind: Acesta era pentru carele am zis: Cel ce după mine vine mai înainte de mine s'a făcut, că mai întâiu de mine a fost. Și din plinirea lui noi toți am luat, și dar pentru dar. Că legea prin Moisi s'a dat, iar darul și adevărul prin Isus Cristos s'au făcut. Pre Dumnezeu nimenea nu l-a văzut nici odinioară; cel unul născut Fiul, carele este în sinul Tatălui, acela a spus.

I. Nascerea și pruncia lui Isus

3. Zămislirea lui Ioan

Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecarele anume Zaharia din rindul preoției lui Avia, și muierea lui din fetele lui Aron, și numele ei Elisaveta. Și erau drepti amândoi înaintea lui Dum-

nezeu, umblând întru toate poruncile și îndreptările Domnului fără prihană. Și n'aveau ei feciori, pentru că Elisaveta era ștearpă, și amândoi erau bătrâni în zilele lor. Și a fost când a slujit el în rindul săptămânii sale înaintea lui Dumnezeu, după obiceiul preoției i s'a întemplat a tămăia intrând în biserică Domnului, și toată mulțimea poporului ora rugându-se afară în vremea tămăierii. Și i-s'a arătat lui îngerul Domnului stând de a dreapta altariului tămăierii. Și s'a spăimântat Zaharia văzând, și frica a căzut peste dînsul. Iar îngerul a zis cătră dînsul: Nu te teme, Zaharie, că s'a auzit rugăciunea ta, și muierea ta Elisaveta va nasce ție fiu, și vei chiama numele lui Ioan; și va fi ție bucurie și veselie, și mulți de nascerea lui se vor bucura. Că va fi mare înaintea Domnului, și vin și s'ichera nu va bea, și se va umplea de Duh sânt încă din pântecel maicei sale, și pe mulți din fiii lui Israil va întoarce la Domnul Dumnezeu lor. Și el va veni înaintea lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre fii și pe cei neascultători întru înțelepciunea dreptilor, să gătească Domnului popor mai înainte gătit. Și a zis Zaharia cătră înger: Din ce voi cunoaște aceasta? Că eu sunt bătrân și muierea mea trecută în zilele sale. Și răspunzând îngerul a zis lui: Eu sunt Gavriil acela ce stau înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis a grăi cătră tine și a vesti ție acestea. Și iată vei fi tăcând și neputend a grăi până în ziua aceea ce vor fi acestea, pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor. Și aștepta poporul pre Zaharia, și se mira că zăbovia el în biserică. Și esind nu putea să grăiască lor, și au cunoscut ei că vedea a văzut în biserică; și le făcea semn cu mâna, și a ramas mut. Și a fost dacă s'au împlinit zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

Iar după zilele acelea a îngrecat Elisaveta muierea lui; și s'a tănuit pre sine în cinci luni, zicend că așa a făcut mie Domnul în zilele în cari a socotit să ia ocara mea dintre oameni.

4. Zămislirea lui Isus

Iar în luna șesea trimis a fost îngerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele era Nazaret, la fecioară logodită cu bărbat, căruia numele Iosif, din casa lui David, și numele fecioarei Maria. Și intrând îngerul la dînsa a zis: Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine; bine-cuvântată ești tu între muieri! Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugeta în ce chip va fi închinarea aceasta. Și a zis ei îngerul: Nu te teme, Marie; că ai aflat dar la Dumnezeu. Și iată vei zămislî în pântec, și vei nasce fiu, și vei chiama numele lui Isus. Acesta va fi mare și Fiul celui de sus se va chiama, și-i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatălui lui, și va împărăți peste casa lui Iacob în veci, și împărăției lui nu va fi sfîrșit. Și a zis Maria cătră înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu sciu? Și răspunzând îngerul a zis ei: Duhul sânt se va pogori peste tine, și puterea celui de sus te va umbrî; pentru aceasta și sântul ce se va nasce din tine se va chiama Fiul lui Dumnezeu. Și iată Elisaveta rudenia ta și aceea a zămislit fiu la bătrânețele ei, și a șesea lună este ei aceasta, ceea ce se chiama ștearpă; că la Dumnezeu nici un cuvînt nu este cu neputință. Și a zis Maria: Iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus de la dînsa îngerul.

5. Maria la Elisaveta

Și sculându-se Maria în zilele acelea mers-a la munte cu degrab în cetatea Iudeei, și a intrat în

casa Zahariei și s'a închinat Elisavetei. Și a fost când a auzit Elisaveta închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pântecelul ei și s'a umplut de Duh sânt Elisaveta, și a strigat cu glas mare și a zis: Binecuvântată ești tu între femei, și binecuvântat este rodul pântecelui tău. Și de unde mi-e aceasta, ca să vină maica Domnului meu la mine? Că iată cum fu glasul închinării tale întru urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecelul meu. Și fericită este ceea ce a crezut, că va fi săvârșire celor zise ei de la Domnul. Și a zis Maria: Măresce suflete al meu pe Domnul, și s'a bucurat Duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată de acum mă vor fericii toate neamurile, că mi-a făcut mie mărime cel Puternic. Și sânt numele lui și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el. Făcut-a tărie cur brațul său, răsipit-a pe cei mândri cu cugetul inimii lor. Pogorît-a pe cei puternici de pe scaune și a înălțat pe cei smeriți. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară deșerti. Luat-a pe Israel sluga sa, ca să pomenească mila, precum a grăit către părinții noștri, lui Avram și seminției lui până în veac. Și a rămas Maria împreună cu dînsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sa.

6. Nascerea și taierea împrejur a lui Ioan

Iar Elisavetei i-s'a împlinit vreme să nască, și a născut fiu. Și au auzit cei ce locuiau împrejur și rudeniile ei, că a mărit Domnul mila sa cu dînsa, și se bucurau împreună cu dînsa. Și a fost în ziua a opta au venit să taie împrejur pruncul, și-l cheamau pe numele tatălui lui Zaharia. Și răspunzând muma lui a zis: Nu, ci să va cheama Ioan. Și au zis către dînsa: că nimenea nu este întru rudenia ta, care să se chiește cu numele acesta. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l chiește pe dînsul? Și cerînd el paușida a scris zicînd: Ioan va fi numele lui. Și s'au mirat toți. Și i-s'a deschis gura lui îndată și limba lui, și grăia laudând pe Dumnezeu. Și s'a făcut frică peste toți cei ce locuiau împrejurul lor, și întru toată latura de prin munții Iudeei s'au vestit toate cuvintele acestea, și au pus toți cei ce auziau în inima lor zicînd: Oare ce va să fie pruncul acesta? Și mâna Domnului era cu dînsul. Și Zaharia tatăl lui, s'a umplut de duh sânt și a prorocit zicînd: Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeu al lui Israel, că a cercetat și a făcut rescumperare poporului său, și a ridicat corn de mărtuire noauă în casa lui David slugii sale, precum a grăit prin gura sântilor celor din veac proroci ai lui. Măntuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urîesc pe noi, să facă milă cu părinții noștri și să-și aducă aminte de legătura lui cea sântă, de jurământul carele s'a jurat către Avraam părintele nostru, să ne de noauă fără de frică din mâinile vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne, să-i slujim lui întru sfințenie și întru dreptate înaintea lui în toate zilele vieții noastre. Și tu pruncule proroc celui prea înalt te vei chiești; că vei merge înaintea feții Domnului, să gătesci căile lui, ca să dai cunoștința mântuirii poporului lui, întru ertare păcatelor lor pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru, în care ne-a cercetat pe noi resăritul din înălțime, ca să lumineze celor ce ședeau întru întunec și în umbra morții, să îndropeteze picioarele noastre în calea păcii. Iar pruncul creștea și se întărea cu Duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

7. Logodirea lui Iosif cu Maria

Iar nascerea lui Isus Cristos așa a fost: că logodită fiind muma lui, Maria cu Iosif, mai înainte de

a se aduna ei s'a aflat avînd în pântecel din Duhul sânt. Iară Iosif bărbatul ei, drept fiind și nevrînd să o vedească pe ea, a vrut pe ascuns să o lase pe dînsa. Și acestea gândind el, iată îngerul Domnului în vis s'a arătat lui grăind: Iosife fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria muierea ta; că ce s'a zămislit întrînsa din Duhul sânt este. Și va nasce fiu și vei chiești numele lui Isus; că acesta va mîntui pe poporul său de păcatele lui. Iar aceste toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis de la Domnul prin prorocul, ce zice: Iată fecioara în pântecel va avea și va nasce fiu, și vor chiești numele lui Emanuel, ce se tâlcuesce: cu noi Dumnezeu. Și sculându-se Iosif din somn a făcut precum i-a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pe muierea sa; și nu o a cunoscut pe ea până ce a născut pre fiul său cel întâi-născut; și a chemat numele lui Isus.

8. Nascerea lui Isus

Și a fost în zilele acelea eșit-a poruncă dela Cesarul August, să se scrie toată lumea. Această scrisoare întâi s'a făcut domnind în Siria Cirieneu. Și mergeau toți să se înscrie, și carele în cetatea sa. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David care se cheamă Vitileem, pentru că era el din casa și din seminția lui David, să se scrie cu Maria, cea logodită lui muiere, fiind grea. Și a fost când erau ei acolo s'a împlinit zilele ca să nască ea și a născut pe fiul său cel întâi-născut, și l-a înfășat pe dînsul și l-a culcat în iesle pentru că n'aveau ei loc la gazdă.

9. Păstorii la iesle

Și păstorii erau întru aceeași lature petrecînd și păzind străji de noapte împrejurul turmei lor. Și iată îngerul Domnului a stătut înaintea lor și mărirea Domnului a strălucit împrejurul lor, și s'au înfricoșat cu frică mare. Și le-a zis lor îngerul: Nu vă temeți; că iată vestesc voauă bucurie mare, care va fi la tot poporul, că s'a născut voauă astăzi Măntuitoriu, carele este Cristos Domnul, în cetatea lui David. Și acesta va fi voauă semn: afla-veți un prunc înfășat culcat în iesle. Și îndată s'a făcut împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu și zicînd: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pre pământ pace întru oameni bună voire. Și a fost dacă s'au dus de la dinșii îngerii la ceriu, oamenii păstori au zis unii către alții: Să mergem până în Vitileem, și să vedem cuvîntul acesta ce s'a făcut, carele Domnul a arătat noauă. Și au venit de grab și au aflat pe Maria și pe Iosif și pruncul culcat în iesle. Și vîzînd au spus pentru cuvîntul ce se grăise lor de pruncul acesta. Și toți cei ce au auzit s'au mirat de cele ce s'au zis de păstori către dinșii. Iar Maria păzia toate cuvintele acelea, puindu-le întru inima sa. Și s'au întors păstorii, mărind și laudând pe Dumnezeu de toate cele ce au auzit și au vîzut precum s'a zis către dinșii.

10. Genealogia lui Isus, după Mateiu

Cartea neamului lui Isus Cristos fiul lui David fiul lui Avram. Avram a născut pre Isac, iar Isac a născut pe Iacob, iar Iacob a născut pe Iuda și pe frații lui, iar Iuda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Esrom a născut pe Aran, iar Aran a născut pe Aminadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon, iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid din Rut, iar Ovid a născut pe Iesse, iar Iesse a născut pe

David împăratul. Iar David împăratul a născut pe Solomon din muierea lui Urie, iar Solomon a născut pre Rovoam, iar Rovoam a născut pe Avia, iar Avia a născut pe Asa, iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ozia, iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ahaz, iar Ahaz a născut pe Ezechia, iar Ezechia a născut pe Manase, iar Manase a născut pe Amon, iar Amon a născut pe Iosia, iar Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui la mutarea în Babilon. Iară după mutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel, iar Salatiel a născut pe Zorovavel, iar Zorovavel a născut pe Aviud, iar Aviud a născut pe Eliahim, iar Eliahim a născut pe Azor, iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Ahim, iar Ahim a născut pe Eliud, iar Eliud a născut pe Eliazar, iar Eliazar a născut pe Matan, iar Matan a născut pe Iacq̄b, iar Iacq̄b a născut pe Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Isus, ce se zice Cristos. Deci, toate neamurile de la Avram până la David neamuri patru-spre-zece și de la David până la mutarea în Babilon neamuri patru-spre-zece, și de la mutarea în Babilon până la Cristos neamuri patru-spre-zece.

II. Genealogia lui Isus, după Luca

Și acesta Iisus era, precum se socotea, fiul lui Iosif, al lui Ilie, al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iona, al lui Iosif, al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nanghe, al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda, al lui Iona, al lui Risa, al lui Zorovavel al lui Salatiel, al lui Neri, al lui Melhi, al lui Addi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir, al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi, al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionam, al lui Eliachim, al lui Melea, al lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, al lui David, al lui Iese, al lui Ovid, Vooz, al lui Salomon, al lui Naason, al lui Aminadav, al lui Admin, al lui Arni, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda, al lui Iacov, al lui Isac, al lui Avram, al lui Tara, al lui Nabor, al lui Saruh, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala, al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh, al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Jared, al lui Maleleil, al lui Cainan, al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

(Va urma)

Alegere de preot

În 16/29 Septembrie s'a săvârșit în comuna Greovaț alegerea de preot în locul repozatului Ioan Beldea.

Comuna Greovaț, situată pe malul stâng al Ilișavei, cu un teritoriu foarte bogat și frumos, iar locuitorii oameni chipeși, deștepți, deși confesionalicesce desbinați, totuși în urma înțeleptei conduceri și armoniei conducătorilor, comuna este una din primele comune ale tractului Oraviței.

Alegerea a fost condusă de P. O. D. Protopop al tractului, Alesandru P. Popoviciu, care act — precedat de sf. liturgie și chemarea Duhului sfânt, la care au cooperat părintele Ilie Cioreiu din Broșteni și Aureliu Iana din Maidan — a produs în credincioși atâta ovlaviă și

respect, încât ascultând și privind omul corul înființat de învățătoriu de o parte, de alta parte mulțimea credincioșilor, nu putem ca să nu aducem elogii acestui părinte adevărat al comunei, care timp de 27 de ani muncind desinteresat cu o tactică și blândețe rară a dat bisericii și națiunii nisce fii deștepți și devotați, cum sunt Greovicenii.

Actul în sine luat au fost înălțătoriu, căci deși erau candidați la postul acesta 2 preoți, totuși totalitatea voturilor cu un entusiasm și o bucurie nedescriptibilă s'a grupat în jurul părintelui *George Popa* dela Secaș, în jurul aceluia preot vrednic și înțelept din tract, care prin pregătirile sale, prin blândeța și tactica sa înțeleaptă a știut să facă din acea comună ruinată și confesionalicesce desbinată și învrăjbită, o comună de model renovând biserica, adaptând școala și zidind în 2 rânduri (căci arsese) casa parohială, convertind mulțimea de credincioși, cari rătăciseră în valurile propagandei iezuitice și care ca un părinte adevărat au știut calma spiritele învrăjbite și a se ridica în comună asupra tuturor impunând respect și reverință.

De sine înțeles, partea cea mai meritată la actul alegerii este a părintelui protopop, carele prin ținuta sa impunătoare, prin cuvântările sale de deschidere atât la comitet cât și la sinodul parohial au trebuit să insuflă în ori și cine respect și dragoste.

După alegere au urmat un prânz grandios la învățătoriu Căpeț, la care au luat parte o mulțime de oaspeți din jur cu toată inteligența și onorațiilor comunei Greovaț în frunte cu d-l notariu cercual Ioan Epure.

La masa aceasta ospitală n'au lipsit toaste, între cari cele mai remarcabile sunt ale părintelui protopop în sănătatea nou alesului și Greovicenilor, cari în nou alesul primesc pre adevăratul părinte și păstoriu; la partea primă acestui toast mulțămescă bătrânul învățătoriu Căpeț, care ca bătrânul Simeon și-a văzut mântuirea și visul realizat; iar la partea a doua a toastului în mod foarte potrivit răspunde d-l notariu Epure.

Onoare deci tuturor, căci comuna prin nou alesul capătă o putere noauă, care în armonie cu celelalte puteri au să o ocârmuească cu înțelepciune și dreptate.

Mai mulți oaspeți.

În interesul adevărului

Rugarea mai multor învățători, ca să mă pronunț asupra celor scrise de „Colegul” în Nr. 27 al Foaiei Diecesane, în chestia celor trei esamene din protopresbiteratul Caransebeșului, special asupra examenului din Caransebeș; cuvintele unui domn profesor dela in-

stitutul nostru teologic-pedagogic diecesan din loc „că toate să le facem în interesul adevărului“, apoi împregiurarea, ca să ne cunoaştem şi să scim cum stăm, toate acestea m'au îndemnat să scriu cele ce urmează.

Învătătoriul şcolii noastre confesionale din Caransebeş, domnul *Nicolae Velcu*, s'a supărat toc pe „Colegul“, carele a făcut o modestă dare de seamă asupra examenelor din şcolile noastre din *Valeadeni*, *Măciova* şi *Caransebeş* şi a susţinut pe nedrept când pe unul când pe altul, că ar fi autorul dării de seamă; cu deosebire a susţinut pe învăţătorul *George Lipovan* şi în parte pe învăţătorul *George Catană*. În năcazul d-sale a trebuit să se supere şi pe neînsemnata mea persoană, pentru-că am convocat adunarea despărţământului reuniunii învăţătoreşti aici, la Caransebeş, şi tocmai pe ziua examenelor. Împregiurarea aceasta l'a îndemnat pe Domnul *Nicolae Velcu* să declare în faţa unora, că eu aş fi persecutorul d-sale.

Nu mă împoartă întru cât domnul învăţător *Nicolae Velcu* a avut motiv să se supere. E vorba aici, că „Colegul“, carele a scris darea de seamă cu pricină, spus'a adevărul sau nu l'a spus? Dacă respectivul „Coleg“ o spus neadevăruri, cu drept cuvânt avea să se supere domnul învăţător; dacă însă „Colegul“ a spus adevărul şi domnul *Velcu* s'a supărat, apoi atunci de bună seamă s'a supărat pe nevinovatul adevăr.

Să lămurim deci afacerea în interesul adevărului. În scopul acesta trebuie să deosebim bine lucrurile, pentru ca aşa să putem face constatări temeinice.

Să facem puţină analiză, ca să scoatem la iveală, ce a spus „Colegul“ în Nr. 27 al „Foaiei Diecesane“. Cetească *Di Velcu* încă odată şi cu atenţiune cele scrise în materia, ce ne preocupă, şi va afla, că „Colegul“ a spus şi susţinut:

1. că *d-l Velcu* nu a propus toate obiectele de învăţământ şi cele propuse nu le-a predat în estensiunea reclamată de planul de învăţământ;

2. că *d-l Velcu* nu a dovedit interes şi devotament.

3. că d-sa nu e meşter de a pune întrebări.

Ad 1. Pentru ca să se constate cu temeinicie întru cât „Colegul“ au spus sau nu a spus adevărul în asertiunea, că *d-l Velcu* nu a propus toate obiectele de învăţământ şi cele propuse nu le-a predat în estensiunea reclamată de planul de învăţământ, nu avem altă de făcut de cât să punem faţă în faţă planul de învăţământ şi consemnările *d-lui Nicolae Velcu* despre materialul propus, cari consemnări, în tot anul le-a dat la mâna comisiunii examinatoare şi totul se lămuresce de sine. Aleg dintre consemnări cele mai favorabile *d-lui Velcu* şi anume, consemnările din anii şcolari 1898/1899, 1899/1900 şi 1900/1901. Zic cele mai favorabile consemnări, căci cele din anii precedenţi arată materialul în estensiune şi mai modestă.

a) *Religiunea*. În consemnarea materialului propus în anul şcolar 1898/1899 stă scris din cuvânt în cuvânt: „Memorisarea unor rugăciuni, istorioare din testamentul vechiu şi nou, despre credinţă“. Tot aceasta se indigitează şi în consemnarea materialului propus în anul 1899/1900.

După planul de învăţământ era datoriu *Di Velcu* se propună întrecă istorie biblică a testamentului vechiu şi nou şi din catechism toate trei părţile: iubirea, nădejdea şi credinţa creştină. D-sa însă în calitate de catichet s'a multămit cu memorisarea unor rugăciuni, cu nişte istorioare biblice şi cu partea despre credinţă şi atâta e totul pentru elevii şcolii confesionale de lângă reşedinţa episcopoească. Restul se vede că l'a rezervat *d-l Velcu* pentru timpuri mai favorabile, ori doară pentru alţi caticheti mai proaspeti.

b) Cu privire la *invăţământul intuitiv* după consemnările *d-lui Nicolae Velcu* se indigitează următoarele: „Descrierea obiectelor din şcoală şi giurul ei“. Dacă consultăm planul de învăţământ în această materie aflăm, că *d-l Velcu* nici aici nu a satisfăcut întocmai. În învăţământul intuitiv aşa după cum ni se întârşiază, *d-l Velcu* nu a putut povăţui pe elevi la dezvoltarea memoriei lor şi să-i facă abili de a cunoaşte pe deplin viaţa familiară şi socială, n'a îngrijit, ca elevii să-şi poată exprima cugetele lor corect, precis şi cuvinţios, aşa precum cere planul de învăţământ în această direcţiune.

c) Ce privesc *scrierea* şi *ctirea* atât *meşnică* cât şi *logică*, mă va ierta *d-l Nicolae Velcu*, dacă îmi voi permite să-i spun scurt -- deşi multe ar trebui să zic aici -- că nici când n'a atins şi ajuns limitele principiilor de *metodică specială* şi nu a satisfăcut estensiunii reclamate de planul de învăţământ.

d) *Gramatica română*. Materialul propus din *gramatica limbii materne* ni-l arată *Di Velcu* precum urmează: în consemnarea pro 1898/1899 ne indigitează ca material „Părţile vorbirei, substantiv, articol, propoziţiunea simplă, adiectiv, verb, pronume şi numeral“; în consemnarea din 1899/1900: „Părţile cuvântului până la propoziţie“. În consemnarea din anii 1900/1901: „Părţile cuvântului afară de adverb, conjuncţiune şi interjecţiune“.

Ei, bine, *d-le Velcu*, oare bârfele să fie spus „Colegul“ în darea lui de seamă? Dă-mi voie *d-le Velcu* să te întreb cum stăm cu planul de învăţământ la acest obiect? Unde ai lăsat propoziţiunile compuse prin coordinare şi subordonare, propoziţiunile contrase, unde e învăţarea propoziţiilor compuse din propoziţiunile contrase? Unde ai perdit forma activă şi pasivă şi modurile? Unde sunt deprinderile stilistice etc., cari toate le reclamă planul de învăţământ?

Îmi place a crede, că domnul *Nicolae Velcu* de aceea nu a dat resturilor atenţiunea cuvenită, ca să ne surprindă odată prea plăcut cu ele.... O şi pretindem aceasta dela *Di Velcu*, pentru-că d-sa ca docente dela oraş nu are să se lupte cu atâtea neajunsuri şi miserii ca învăţătorii dela sate.

e) *Aritmetica* este una din cele mai însemnate discipline şcolare şi cea mai folositoare pentru viaţa practică şi de toate zilele a elevului. Cu multă părere de rău trebuie să constatez, că *d-l Nicolae Velcu* nici în materia aceasta nu s'a estins aşa după cum pretinde planul de învăţământ. După consemnările *D-sale* din 1898/1899, 1899/1900 şi 1900/1901 se vede, că a propus: „Cele 4 operaţiuni fundamentale cu numeri întregi şi decimale dimpreună cu măsurile metrice“. D'apoi bine, *d-le Velcu*, după planul de învăţământ se mai cere, ca elevii să scie calcula cu frângeri vulgare şi decimale; să cunoască şi să scie regula de trei, regula societăţii şi a aligaţiunei, cunoştiinţe despre calcularea intereselor simple şi compuse etc.

Se vede că *d-l Velcu* a socotit, că nu e bine să mai frământă creierii elevilor cu socoteli de acestea. Frumos, că d-sa e milostiv faţă de elevi şi dovedeşte prin aceasta şi sentimente de umanitate.

f) *Geografia* este un obiect de învăţământ destul de însemnat, ca *d-l Velcu* să-l propună în estensiune mai mare de de cum l'a propus. Cât a propus din geografie ne arată *Di Velcu* în consemnările d-sale despre material. În anul 1898/1899 a propus: „6 cercuri pretoriale din comitatul Caraş-Severin, Ungaria cu comitatele de dincoaci de Dunăre“. După consemnarea din 1899/1900 a propus: „Mai multe cercuri pretoriale din comitatul Caraş-Severin, Ungaria cu comitatele“; iar după con-

semnarea din anul școlariu 1901 sau propus: „Conceptele geografice, comitatul Caraș-Severin, Ungaria și provinciile din Austria“. După planul de învățământ ar fi trebuit d-l Velcu să se mai estindă și asupra celor alalte țeri din Europa, precum și asupra celor alalte continente; apoi se ocupe școlarii cu geografia matematică și fizică.

Domnul Velcu nu a făcut aceasta poate din teamă, că având elevii cunoștințe prea vaste din geografie li se destieptă pofta la emigrări, căci și așa e timpul emigrașunilor din patrie.

g) *Istoria patriei* s'a propus iarăș în estensiunea celor alalte obiecte de învățământ. După consemnarea materialului din anul 1898/1899: Resbelele lui Traian cu Dacii, colonisarea Romanilor, Hunii, Avarii, Magiarii și regii mai însemnați din familia lui Arpad“; după consemnarea din 1899/1900: „Romanii, Hunii, Avarii, reșbelele lui Traian cu Dacii și regii mai însemnați din familia lui Arpad“ și după consemnarea din 1900/1901. Resbelele lui Traian cu Dacii și colonisarea Romanilor în Dacia, regii din familia lui Arpad și din diferite case.“ Va să zică d-l Nicolae Velcu e consecvent la propunerea materialului din istoria patriei în fiecare an școlariu.

După planul de învățământ a mai rămas datoriu d-l Velcu cu multe alte evenimente istorice și deosebit cu evenimente istorice, cari ne privesc mai de aproape pe noi Români, pe cari planul de învățământ le prescrie destul de lămurit.

h) *Din istoria naturală* s'a propus după consemnarea din 1898/1899: „Animalele sugătoare, paserile, reptiliile și insectele“; după consemnarea pro 1899/1900: „animalele sugătoare, paserile, reptiliile, broășcoale, peșcii și insectele“; după consemnarea pe anul școlariu 1900/1901: „Animalele sugătoare, paserile și insectele.“

Cu privire la acest obiect de învățământ îl las pe d-l Velcu să consulte însuș planul de învățământ, pentru ca să aște singur cât mai avea de propus, pentru ca să fie predarea în estensiunea reclamată de acelaș plan de învățământ.

Limba magiară, cântarea bisericească și națională de astădată nu formează obiect de discuție din mai multe motive binecuvântate.

Din esaminarea consemnărilor d-lui Velcu mai rezultă și aceea ce a susținut „Colegul“, că nu a propus toate obiectele de învățământ. Și anume d-l Velcu nu a propus Constituția, Geometria, Fizica, Economia și Grădinaritul apoi Desemnul și Gimnastica.

Ad 2. Din cele premerse se vede destul de chiar și lămurit, că d-l Velcu nu a dovedit interes și devotașment, după cum a susținut „Colegul“. Pentru ca d-l Velcu să se convingă și mai mult despre aceasta îi voui servi cu exemple.

Când a venit la rând în esamen gramatica limbei materne, d-sa provoacă pe un școlariu, ca se spună o propoșiție, în carea trebuia se aște atributul de lângă subiect. Elevul a spus, că cutare vobră e atribut, și a nimerit. Domnul profesor Dr. Petru Ionescu nu are alta de lucru de cât să spună elevului o altă propoșiție, în care atributul e așezat acum lângă substantivul, carele figura în zicere ca obiect. Elevul nu mai vrea să știe, că și obiectul poate avea atribut. Domnul profesor își dă silință, ca să-l facă pe băiat să priceapă aceasta, dar nu o poate scoate la cale. Bunul învățatoriu Nicolae Velcu în frământătura aceasta tace și lasă lucrul încureat, pentru că încureat se rămână până în ziua de astăzi.

Eu așa cred, că o astfel de stare de lucruri nu tradează interes și devotașment.

Din incidentul acesta un Domn profesor dela institutul nostru pedagogic diecesan mi-a zis, că ar fi de lipsă, ca învățatorii noștri să mai tracteze în conferințe ca obiect Gramatica limbei române.

Ad 3. Dacă d-l Velcu la punerea întrebărilor ar scî să folosască atâtea note caracteristice, câte sunt de lipsă la un răspuns precis, nu ar mai avea trebuință să tot înceapă vorbele din răspunsul, pe care îl așteaptă dela elev.

Din cele indigitate cetitoriu nepreocupat ușor va putea afla, că ce fel de succes este esamenul d-lui Velcu dechiarat de succes.

Am scris indigitările acestea în interesul adevărului și cu intenția curată de a face d-lui Velcu nu mai un bun servit, care să-l încurajeze și mai mult la munca dăscălească, cu care să ridice școala noastră la nivelul celor dintăi școale din diecesă.

Tot în interesul adevărului îmi permit la locul acesta a face și părintelui paroh Ioan Stoian, în calitate de catechet, câteva observări și constatări.

Părintele Ioan Stoian nu spune adevărul, când zice în Nrul. 30 al Foarei Diecesane, că și esamenul d-sale din religie a fost dechiarat de succes, Nu a dechiarat nimenea esamenul d-sale de succes dacă nu cumva la dechiarat de atare d-l Velcu, ca așa să rămână mai pe jos esamenul din religie.

Dacă părintele Ioan Stoian era de față, când s'a vorbit în conferința învățatorilor despre esamenul d-sale, nu i-ar mai fi venit pofta să susțină, că esamenul din religie a fost dechiarat de succes.

Adevărat este, că unul dintre membrii conferinței l-a luat sub scut pe părintele Ioan Stoian, motivând că e începătoriu. Pe motivul acesta călărește și părintele Ioan. Era mai potrivit sa zică părintele Ioan: De aceea am esaminat cu cartea în mână și am urmărit răspunsurile tot așa, pentru că practisază așa și alții, cari fac pretensiune a fi dobă de carte.

Eu de altcum recunosc, că părintele Ioan Stoian a fost începătoriu cu catechisarea în școala populară română din Caransebeș, și recunosc și aceea, că e primul esamen, care l-a dat cu catechumenii. Cu toate acestea sfinția sa nu e începătoriu în ale catechisaștiunei. D-sa de 15 ani face pe catechetul la școala industrială din loc și cu drept cuvânt face cu aceasta reclam după merit. Și ca să nu o zică dela mine, servească cu constatarca programa școalei. Iată ce stă scris în programa din anul acesta la pag. 6, titula: III. 7 „Stoian János a karánsebesi gör. kel. hitközségi lelkész, tanitotta a gör. kel. tanonczokat hittanra. Müködik ezen intézetnél 15 év óta.“

E în deobște cunoscut, că e mai greu a catechisa în o școală de ucenici industriași, unde lipsesce disciplina, sufletul școalei, unde ucenicii vin cu felurite obiceiuri și scăderi, după cum sunt și stăpânii lor.

Cel ce ajunge catechet la o atare școală se oțălesce în decurs de 15 ani din crescet până în picioare și în școala populară, unde disciplina e asigurată, sentimentele și mințile elevilor accesibile, catechisarea pentru el e numai jucărie. Așa trebuie să fie! La părintele Ioan Stoian e întors, căci d-sa și după 15 ani de catechisaști se consideră tot de începătoriu. Va binevoi părintele Ioan să ne spună câți ani au se mai treacă, pentru ca d-sa se nu să mai considere de începătoriu catechet?

Andrei Ghidiu
protopresbiter.

Varietăți

Onomastica Maestății Sale s'a serbătorit în Caransebeș cu pompă cuviincioasă. În biserica catedrală s'a săvârșit doxologie, la care au asistat elevii dela toate școlăle din loc, profesorii lor și alt public.

„**Societatea de lectură Andreiu Șaguna**“, a seminarștilor din Sibiu s'a constituit în ședința sa ținută în 2/15 Sept. a. c. sub presiul Prea Onoratului Domn Director seminarial Dr. *Eusebiu R. Roșca* în modul următoriu: Președinte: Dr. George Proca prof. sem; Vicepreședinte: George Tulbure cl. c. III; Arhivar și not. al com.: Dumitru Borcia cl. c. III; Notariu al soc. Nicolae Perian cl. c. I; Cassariu: Ioan Fodorean cl. c. II; Controlor: Remus Roșca cl. c. I; Bibliotecariu Ioan Morariu cl. c. II; Vicebibliotecariu: George Presmerian ped. c. I; Redactor al foii „Musa“: Zaharie Mihălțian cl. c. III; Econom: Ioan Dima ped. c. III; Membrii în comisiunea literară: Augustin Bodea și Ioan Romoșani clerici c. III; George Bărescu și Nicolae Soueriu clerici c. II; Aurelian Oancea și George Tocit clerici c. I; Eugeniu Craciun și Nicolae Vlad Stezar ped. c. III; Ioan Pascu: ped. c. II.

Necrolog. Luni în 17/30 Septemvre a. c. a avut loc în comuna Coșteiu înmormântarea fruntașului econom *Cosma Sudreșianu*, fratele preotului Ioan Sudreșianu. Reposatul în testamentul său și-a adus aminte și de biserica comunei Coșteiu, căreia din puținul său avut i-a lăsat o sumă de 600 cor. În mormântarea a fost săvârșită prin preotul local Ioan Sudreșianu asistat de preoții capelani Partenie Mateiu din Sintești și Eugen Sudreșianu din Temerești. La înmormântare a participat așa zicând, comuna întreagă, care deplânge în defunctul pe un generos binefăcătoriu. *Fie-i țarina ușoară și memoria în veci binecuvântată.*

Fondul de pensiuene al preoților reformați.

Din raportul despre conventul reformaților de dincoac, de Tisa, ținut la 25 Septemvre a. c. aflăm următoarele: Comisiunea esmisă în cauza fondului preoțesc de pensiuene constată, că spre a putea asigura preoților pensiuene după 40 de ani de serviciu, fondul de pensiuene ar trebui se verse un venit anual de 470.000 de cor., iar conventul enunță, că biserica din propriile ei mijloace nu este în stare de a aduna capitalul recerut nici în casul, dacă în fondul de pensiuene s'ar contopi toate fondurile esistente cu asemenea menițiune.

D-1 Dr. Mihai Sabó, inspector regesc de școale al comitatului Torontal, a scris cartea „Drepturile și datoriile învățătorilor (învătătoarelor) români“ întocmită pe baza legilor, regulamentelor, instrucțiilor, ordinațiunilor, hotărârilor și decisiunilor de însemnătate principiară. Cuprinsul acestei cărți, traduse în românesce de Eugen Zaslo, profesor, este: I. Statorirea competențelor învățătorilor și învățătoarelor dela școalele

elementare comunale și confesionale. II. Estradarea și incassarea competențelor învățătorilor comunali și confesionali. III. Ajutor de stat ca întregire a salariului învățătorilor comunali și confesionali. IV. Ingerența statului la aplicarea și amovarea învățătorilor. V. Competințele învățătorilor (Continuare). VI. Aplicarea și inamovabilitatea învățătorilor. Judecată asupra învățătorilor. Disciplinarele învățătoresci. Ocupațiunile lor laterale. VII. Învătătorii nemaghiari și limba maghiară. VIII. Ordinea școlară. Starea sanitară a școlălelor. Îndrumări referitoare la conducerea birourilor școlare. IX. Siluirea la cercetarea școlălei. X. Reuniunile învățătoresci. XI. Școala comună de pomărit și școala comună economică de repetiție. Cassa de păstrare școlară. XII. Afaceri de timbre și de competențe. XIII. Informațiuni postale referitoare la afaccrile școlare și scutirea de porto postal (cu inviațiuni amănunțite). XIV. Afaceri militare privitoare la învățători. XV. Afaccerea fondului de pensiuene învățătoresc. XVI. Textul legilor referitoare la învățământul poporal. XVII. Indiciile legilor și ordinațiunilor etc. — Recomandăm această carte mai ales învățătorilor preoților, comitetelor parohiale, scaunelor școlare și artistelor comunale. Opuł destul de voluminos, peste 300 pagini, va eși de sub tipariu negreșit în luna Octomvre 1901, cu prețul de prenumărare de 4 cor. 20 fil.; tot cu acest preț se poate comanda acest op dela autor până la datul apariției, iar după aceea cu prețul de 5 cor. 20 fil. plus 40 fil. porto postal. Banii de prenumărare și comăndele să se trimită la adresa autorului (Dr. Szabó Mihály, kir. tanfelügyeiő N.-Becskerek). Tuturor colecțanștilor după 6 exemplare li se dă un exemplariu gratuit. De acelaș autor au mai apărut „Nepoktatásügyi községi közigazgatás“ (Administrațiunea comună a învățământului poporal) și „Nepoktatásügyi teendők határidőjegyzéke“ (Evidența terminelor pentru agendele învățământului poporal), prima 5 cor. 20 fil., a doua 2 cor. și se pot procura dela autor.

Nr. $\frac{752}{A}$ 1901.

Publicare

Pentru edificiul nou al Comunității de avere în loc să caută cu 1 Noemvrie a. c. un ingrijitor de casă.

Reflectanșii au să se presinte duminică în 20 Octomvrie a. c. la 10 oare a. m. subsemnatului președinte în localitatea de oficiu a Comitetului Comunității de avere.

Se vor preferi acei competenși cari cunosc limba română, maghiară și germană.

Caransebeș, 4 Octomvrie 1901. 1—1 [73]

Ilie Curescu
președinte.

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din **Iersig**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 432 cor.
  2. 7 Hl. de grâu
  3. 7 Hl. de cucuruz } în preț 96 cor.
  4. Pentru scripturistică învățătorului 8 cor.
  5. Pentru conferințe și adunări generale, dacă va participa, 20 cor.
  6. Lemne pentru încălzirea salei de învățământ și pentru învățătoriu 52 cor.
  7. 2 $\frac{1}{2}$ jugere de de pământ arătoriu în preț pe 40 cor.
  8. Grădină de legumi de $\frac{1}{2}$ juger în preț de 32 cor.
  9. Cvarțir liber constatătoriu din 2 chilio, cuină și cămară.
  10. Dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 cor.
  11. Dreptul de pășunat pentru 2 $\frac{1}{2}$ jugere de izlaz eventual rescumpărarea lor prin comuna politică.
- Alesul învățătoriu este obligat a purta cantoratul în și afară de biserică. Are se poarte agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial și a face socoțile bisericesci, pentru cari primesce remunerațiunea de 20 cor.

Pentru servicii învățătoresci prestate înainte de ocuparea acestui post vacant, comuna bisericescă nu acordă nici un emolument, decât numai cele spuse în acest concurs.

Cunoscătorii de muzică instrumentală, spre a înființa și conduce un cor vocal, vor fi preferiți.

Concurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sânta biserică, iar concursul adresate comitetului parohial să se subștearnă în termenul prescriș Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral în Bocșa Montană.

Iersig, din ședința comitetului parohial, ținută la 10 August 1901. 3—3 [64]

Iosif Birta

președintele comitetului.

Trifon Popoviciu

notariul comitetului.

În conțelegere cu mine: *Maxim Popoviciu*, protopresb.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de elasa a III-a din **Jurești** cu filia **Botești**, protopresbiteratul Făgetului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jugere pământ arătoriu și fânaț.
2. Stola usitată.
3. Un intravilan de 800□ stânjeni.

Concurenții sunt avisați, ca suplicile ajustate conform stat. org. bis. și a regulamentului pentru parohii adresate comitetului parohial să le subștearnă oficiului protopresbiteral în Făget.

Concurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică.

Jurești-Botești, din ședința comitetului parohial ținută la 29 Iunie 1901.

[69] 3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pentru îndeplinirea postului de capelan de lângă preotul neputincios Maxim Bălan din **Iabuca**, se escrie concurs în urma dispușeiunei consistoriale din 21 Decembrie 1896 Nr. 3213 B. cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din sesiunea parohială și jumătate din venițele parohiei din Iabuca, carea este de a treia clasă.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a-și trimite petițiunile lor, ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parohial, oficiului protopresbiteral gr. or. rom. al Vârșetului în Sredistea mică, poșta Nagy-Szredistye, până la termenul indicat.

Din ședința comitetului parohial ținută în Iabuca în 21 August 1901. [1—3] 74

Nicolae Savu m. p.

președ. com.

Sava Petroviciu m. p.

not. com.

În conțelegere cu administratorul protopresbiteral.

Licitațiune minuendă

Pe baza incuviințării Ven. Consistoriu diecesan din 6 Iuliu 1901 Nr. 2730 B. se escrie prin aceasta licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii din **Ciudanovița**, protopresbiteratul Orăviței, cu prețul de esclamarie staverit prin expertul tehnic consistorial 12.164 cor. O parte a materialului de zidire îl dă grătuit comuna bisericescă.

Licitațiunea se va ținea duminică în 30 Septembrie (13 Octomvre) a. c. la 2 oare d. a. în localitatea școlii române.

Specificațiunea de spese, planul, precum și condițiunile de zidire se pot vedea ori și când la oficiul parohial local. La licitațiune se admit numai întreprinzători, cari se legitimează în mod vrednic de credință, că sunt măestri cualificați, cu renume bun, și că au mai zidit biserici, fără a fi avut protest ori neînțelegere cu respectiva comună bisericescă, având a depune înainte de începerea licitațiunei 10% vadiu în bani gata, ori în hârtii de valoare.

Ciudanovița, din ședința comitetului parohial ținută în 29 August v. 1901.

Din încredințarea comitetului parohial

3—3 [66]

Alexiu Toader m. p.

preot.